

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА
ЛЦДН у м. ШОСТКА

До захисту допускається
Завідувач кафедри, проф.,
В.М.Боронос
«   »   20   р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

НА ТЕМУ:

Оцінка фінансового стану підприємства на прикладі
ПАТ «Яготинський молокозавод»

Освітньо-кваліфікаційний рівень - «Бакалавр»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітня програма - Фінанси та облік в підприємстві

Керівник роботи:

_____

(підпис)

Вареник І.В.

(ініціали, прізвище)

Студент:

_____

(підпис)

Скопець Т.М.

(ініціали, прізвище)

Група:

Фз-71ш

Суми
2021

РЕФЕРАТ

Дипломна робота містить 31 стор. тексту; 3 розділи; 4 рисунки; 14 таблиць; 24 формули, список літератури з 35 джерел.

Мета дипломної роботи: дослідити закладені основи оцінки фінансової стійкості та платоспроможностей підприємства, оцінити і проаналізувати фінансовий стан на прикладі Яготинського молокозаводу та його значення в процесі діяльності підприємства.

Предмет дослідження — ПАТ Яготинський молокозавод.

Об'єкт дослідження – фінансовий стан, ліквідність та платоспроможність підприємства в сучасних умовах функціонування (на прикладі ПАТ Яготинський молокозавод).

Структура роботи:

У першому розділі роботи «Зміст фінансового стану в системі підприємства» досліджено поняття фінансового стану підприємства, його ліквідності та платоспроможності, види і джерела використання фінансових ресурсів, та предметний зміст фінансової стійкості підприємства.

У другому розділі роботи «Методологія дослідження фінансового стану підприємства» розглянуто методику розрахунків показників оцінки фінансового стану та функціонування фінансового механізму підприємства.

У третьому розділі роботи «Оцінка фінансового стану підприємства на прикладі ПАТ «Яготинський молокозавод» дано історичну довідку стосовно об'єкта та предмета дослідження і розкрито організаційну структуру підприємства, проаналізовано фінансовий стан, а також виділено напрямки його поліпшення.

Ключові слова: фінансовий стан, фінанси, методологія аналізу, прибуток, звітність, платоспроможність, фінансовий механізм.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ1. ЗМІСТ ФІНАНСОВОГО СТАНУ В СИСТЕМІ

ПІДПРИЄМСТВА 6

1.1. Завдання оцінки фінансового стану підприємства,
інформаційне забезпечення 6

1.2 Методи, принципи і види фінансового аналізу діяльності
підприємства 10

РОЗДІЛ2.МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО
СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА 20

2.1 Методологія дослідження фінансової стійкості
підприємства 20

2.2. Методика розрахунку ліквідності та платоспроможності
підприємства 33

РОЗДІЛ3.ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА
ПРИКЛАДІ ЯГОТИНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД 47

3.1 Історія розвитку та характеристика підприємства
Яготинський молокозавод 47

3.2 Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства,
оцінка фінансової стійкості 50

3.3. Напрямки удосконалення фінансового стану на
підприємстві 60

ВИСНОВОК 70

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 76

ВСТУП

Важливим аспектом при дослідженні діяльності підприємства та стану його платоспроможності є оцінка та характеристика його фінансового становища на певну дату і на перспективу. Це дасть можливість об'єктивно оцінити фінансовий результат діяльності підприємства як на сьогоднішню дату, так і за ряд років, дасть змогу побачити проблеми у фінансовій діяльності та запропонує способи ефективнішого використання фінансових ресурсів, їх раціонального розподілу.

Достатній внесок у дослідження проблеми оцінки і підтримки ліквідності і платоспроможності підприємств зробили такі вітчизняні та зарубіжні економісти, як М.Баканова, Є.Брігхем, Н.Давиденко, М.Крейніна, С.Терещенко, А.Шеремет та інші. За результатами своєї практики, вони приділили багато уваги методам аналізу ліквідності і платоспроможності підприємства та підтримці високого рівня фінансового становища підприємств.

Мета роботи – уточнити і обумовити сутність фінансового стану підприємства, визначити можливі методики його оцінки та запропонувати рекомендації щодо його поліпшення.

Завдання дослідження, які поставлені та вирішені для досягнення мети роботи:

- Розібрати цілі і завдання оцінювання фінансового стану підприємств;
- Розібрати види і принципи і фінансового аналізу;
- Дослідити інформаційне забезпечення фінансового аналізу;
- Розглянути основні методології фінансового аналізу;
- Розрахувати показники фінансового стану та результатів діяльності реально діючого підприємства.

Об'єкт дослідження – методика комплексного фінансового аналізу результатів фінансово-господарської діяльності підприємства.

Предмет дослідження – фінансові співвідносини, які виникають в процесі поточної діяльності Яготинського молокозаводу, функціонують і передаються із застосуванням фінансових інструментів і механізмів.

Структура роботи. Основна частина роботи складається з трьох розділів. В першому розділі дипломної роботи приділено увагу цілям і завданням оцінювання фінансового стану підприємств, видам і принципам фінансового аналізу, інформаційному забезпеченні для проведення фінансового аналізу.

Другий розділ пропонує основні методи оцінки фінансового стану підприємства, важливі показники, які використовуються для аналізу фінансового стану: показники рентабельності, ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності, майнового стану. Запропоновані формули для їх розрахунку і надані рекомендації щодо їх аналізу.

Третій розділ призначений для практичного застосування запропонованої методики. Проведений аналіз фінансового стану реально діючого підприємства (ПАТ «Яготинський молокозавод»), розраховано відповідні показники та підведено підсумки щодо фінансового стану підприємства і заходів щодо його поліпшення.

Інформаційною основою для даної дипломної роботи виступають матеріали періодичних видань, матеріали фінансової звітності підприємства (форма звітності №1 «Баланс» та №2 «Звіт про фінансові результати» за 2020 рік)

1 ЗМІСТ ФІНАНСОВОГО СТАНУ В СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Завдання оцінки фінансового стану підприємства, інформаційне забезпечення

В круговороті поточної і стратегічної діяльності підприємства треба приділити окрему увагу фінансовому інструменту. Нововведення, які впроваджуються за останні роки в сучасних умовах розвитку економічних відносин в нашій країні, а саме, зміни банківської системи, запровадження нових форм фінансування, нововведення в обліку діяльності підприємств, підвищують актуальність аналізу та управління фінансовими ресурсами суб'єкта господарювання як основним та пріоритетним видом ресурсів[3]. За наявності фінансів є можливість забезпечувати підприємство будь-якими іншими ресурсами в необхідній кількості та асортименті[4].

Виконуються ці завдання в межах аналізу фінансів з метою ефективного управління діяльністю підприємства. [2].

Сама трансформація аналізу фінансів в аналіз загальної діяльності належить 30-тим рокам ХХ ст. На початку 1940-х рр. з'явилися перші праці з фінансового аналізу та аналізу господарської діяльності, серед яких найбільш відомі Д.П. Андріанова, М.І. Баканова, М.Ф. Д'ячкова, С.К. Татура та ін. На початку 70-х рр. ХХ ст. вийшли перші праці з теорії аналізу господарської діяльності: М.І. Баканова, М.В. Дембінського, А.Д. Шеремета.

Механізм фінансового аналізу, як він ведеться в розвинутих країнах світу, то цей інструмент не повністю сформований в нашій країні за причини багатьох складових. В першу чергу, через те, що відсутні фінансові ринки[7].

З ціллю оцінки поточного і перспективного фінансового стану підприємства, необхідно виконати фінансовий аналіз. Він є методом оцінки і прогнозування фінансового стану підприємства на підставі даних бухгалтерського обліку і звітності. Завдання такого напрямку - визначити якісно фінансовий стан, згрупувати можливості нарощування ефективності функціонування підприємства через раціональну фінансову політику; оцінити можливості розвитку підприємства, беручи потребу фінансових ресурсів[8].

Метою оцінки фінансового стану є оцінка результатів господарської діяльності підприємства за певний період та на певну дату.

Тобто, фінансовий стан відображає результат діяльності та спроможність підприємства фінансувати свою діяльність. Фінансовий стан оцінюється як стійкий, нестійкий та кризовий. Здатність підприємства своєчасно здійснювати платежі та фінансувати свою діяльність на принципах розширеного відтворення свідчить про його задовільний фінансовий стан[8].

Головною метою фінансового аналізу є повне виявлення і виправлення недоліків у фінансовій діяльності та виявлення резервів нарощування фінансового стану підприємства і його платоспроможностей.

При цьому треба виконати такі завдання[9]:

1) на базі вивчення причинно-наслідкового взаємозв'язку між різними відображувачами виробничої, комерційної і фінансової діяльності виконати оцінювання виконання плану з потоку фінансових ресурсів та їх застосування в цілях удосконалення фінансової спроможності підприємства;

2) зробити прогноз можливих фінансових результатів, можливої рентабельності, виходячи із справжніх умов господарювання і величини власних та позикових ресурсів;

3) розробити конкретні заходи, направлені на більш високе використання фінансових ресурсів та зміцнення фінансового стану підприємства.

Аналіз фінансового стану дає відповідь на два запитання: 1) яка величина прибутку за результатами своєї господарської діяльності і 2) чи може підприємство виконувати свої зобов'язання і чи це не викличе ліквідацію в зв'язку з недостатністю коштів [9].

Саме тому інформація, яку надає баланс і звіт про фінансові результати, містить наступні дані:

- 1) розмір капіталу і майна підприємства в абсолютних показниках (балансовий підсумок);
- 2) структура капіталу і майна (баланс);
- 3) зміни власного капіталу протягом звітного періоду;
- 4) розміри отриманого прибутку або понесених підприємством збитків протягом звітного періоду [10].

Фінансовий аналіз такої інформації допомагає виконувати такі завдання:

- проведення попереднього аналізу фінансового становища підприємства з використанням балансу;
- оцінювання поточного фінансового стану застосовуючи коефіцієнти;
- аналіз процесу користування оборотними коштами і дослідження джерел їхнього утворення;
- аналіз впливу операційного та фінансового чинника на фінансовий стан підприємства[10];

Обов'язок фінансового аналітика — вчасно попередити керівника підприємства про погіршення чи, навпаки, поліпшення ситуації з фінансами[11].

Оцінювання поточного фінансового стану з підрахунками фінансових коефіцієнтів розширює його попередній аналіз. Якщо попередній дає лише загальне уявлення як змінилася структура балансу, то коефіцієнти структури капіталу дають чітку їх фіксацію і відстеження в змінах. [12].

Аналіз використання оборотного капіталу здійснюють з ціллю визначення показів швидкості обігу оборотного активу, джерел його формування, та становища розрахунків з дебіторами і кредиторами. Крім того, аналізують наявність робочого капіталу та механізми правління оборотними активами[14].

Аналіз платоспроможності і ліквідності балансу дає змогу оцінити можливості підприємства вчасно розрахуватися за своїми зобов'язаннями. Цей аналіз має важливе значення насамперед для самого підприємства. У ньому також зацікавлені банківські установи та кредитори при розв'язанні цілої низки питань[15].

Аналіз цих проблемних питань фінансування поєднують з дослідженнями ознаки банкрутств, відгуку підприємства на кризу, вибір інвестиційних стратегій та запобігання банкрутств [17].

1.2 Методи, функції і види фінансового аналізу діяльності підприємства

Методи — це підбір специфічних способів та операцій, дослідження діяльності підприємства з теоретичної і практичної точки зору[19].

Метод фінансового аналізу — визначений динамічний спосіб дослідження фінансового стану підприємства в процесі його функціонування та подальшого розвитку[18].

Виходячи з сутності методу фінансового аналізу виходить, що в його базі заложено діалектичний спосіб дослідження. Основні положення цього способу такі: все визнається в русі, взаємної залежності, взаємної обумовленості, виявах його необхідності та випадковості, єдностей та протилежності, наявності кількості і якості, заперечуванні заперечення[22].

Значення методу аналізу будь-яких явищ і об'єктів на підприємстві заключається в тім, що механізм пізнання починається із надання загальної характеристики об'єкта, який досліджується. Так виконують його умовне розподілення на частки, кожна з яких досліджується окремо. Одержані висновки підсумовують і обґрунтовують. Дедуктивний та індуктивний прийоми дослідження — це дві сторони одного і того самого процесу вивчення явища. У цьому проявляється єдність і нерозривний зв'язок аналізу й синтезу[24].

Справжнє застосування способів діалектики виконують виходячи з наукового напрямку фінансового аналізу, Він включає багато прийомів і способів, які розроблені як у межах самого фінансового аналізу, так і з інших наук. Науковий напрям фінансового аналізу є основним інститутом цього методу [24].

При виконанні фінансового аналізу застосовуються дедуктивний і індуктивний методи дослідження.

Дедуктивний метод дослідження фінансових процесів надає інформацію для їх по схемі від наслідків до причин. Індуктивний метод дослідження фінансових процесів відображає їх вивчення за схемою від причин до наслідків[23].

Необхідність аналітичних матеріалів зовнішнього аналізу визначається з важливості специфічних потреб споживачів: контроль за роботою підприємства, визначення податкових можливостей, ступінь ліквідності та ризиків при інвестуванні коштів, можливостей своєчасного повернення боргів. Отже зовнішній аналіз має досить узагальнені об'єкти дослідження: динаміка прибутку і рентабельностей, ліквідність, платоспроможність, зміни в структурі капіталу за джерелами його формування.

Оперативний аналіз виконується кожного дня. Він наближається за часом до часу здійснення певних економічних дій, які мають місце, в ході фінансової діяльності підприємства, виступає елементом операційного управління нею. Особливістю ведення оперативного аналізу є використання не звітної, а оперативної інформації — первісних бухгалтерських та інших документів, матеріалів контролювання, спостереження. З цією особливістю пов'язана відносна близькість результатів аналізу, яка не зменшує їх цінності як основи для прийняття оперативних рішень з метою підвищення якості роботи підприємства[14].

Порівняльний аналіз застосовує метод порівнювання результатів фінансової діяльності за періодами господарської діяльності[17];

Факторний аналіз, направлений на виявлення величини впливу факторів на приріст і рівень результативних показників[17];

Маржинальний аналіз — це спосіб оцінювання й обґрунтування ефективності управлінського рішення на базі причинно-наслідкових взаємозв'язків між обсягом продажу, собівартістю продукції і прибутком[26];

З ціллю визначення впливу факторів на результати фінансування і підрахунків резервів використовують детермінований аналіз. стохастичний і факторний аналізи, засоби оптимізаціювання .

Повнота наукового дослідження має велике значення і є базою ефективності фінансових перевірок [25].

Залежно визначених завдань залежить методичне й інформаційне забезпечення фінансово аналізу[11].

Інформаційною базою фінансового аналізу підприємств служить фінансова звітність. Метою аналізу фінансових звітів є допомога фінансовим аналітикам довести свої фінансові плани, виявити слабкі місця у фінансових діях підприємства, впровадити певні заходи по виправленню станів, прийняти рішення про високоефективніше вкладення коштів і ресурсів, скорегувати напрями майбутньої діяльності підприємства[22].

Фінансова звітність — це визначені форми звітності, які складені за показами фінансового обліку з ціллю надання зовнішнім і внутрішнім діячам узагальненої інформації про фінансовий стан у зручному і зрозумілому вигляді для прийняття ними ж певних ділових рішень. Складають фінансову

звітність на основі Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО) № 1 - 5.

П(С)БО №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» обґрунтовує мету фінансової звітності, її склад, основні елементи, звітний період, якісні характеристики, принципи підготовки і розкриття інформації.

Періодична фінансова звітність включає баланс, звіт про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і примітки до звітів. Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Баланс підприємства складається на кінець останнього дня звітного періоду.

Інформація в фінансовому звіті, повинна бути дохідлива і розрахована на розуміння її користувачами за умов, що вони мають необхідні знання та зацікавлені в цій інформації[19].

Фінансова звітність має бути достовірною та забезпечувати можливість користувачам порівнювати:

- фінансові звіти підприємств за різні періоди;
- фінансові звіти різних підприємств.

Така інформація корисна для підприємців, які чи звернулися до спеціалізованих фірм, чи одержують фінансові звіти від контрагентів та детально їх вивчають. Підприємців цікавить перш за все надійність і кредитоспособність партнерів, тобто в якому розмірі фірма взмозі нести відповідальність за своїми зобов'язаннями і що її партнер отримає у випадку збанкрутілої діяльності, а також чи матиме змогу партнер своєчасно погасити свою заборгованість [24].

РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Методологія дослідження фінансової стійкості підприємства

У фінансовому аналізі, плануванні бізнесу, аудиті найпоширенішими є покази рентабельності, котрі відображають прибутковість підприємств у відношенні до вкладених фінансових ресурсів або до поточних витрат на виробництво продукції (витратні показники рентабельності)[16].

Головним показником рентабельної діяльності підприємства (рентабельності капіталу) є відношення отриманого прибутку як фінансового результату діяльності до всього вкладеного капіталу[18]:

$$R = \frac{П}{К} \cdot 100 \quad (2.1)$$

де R_d — рентабельність;

$П$ — прибуток без вирахування податку на прибуток;

$К$ — середній за аналітичний період залишок власного й позикового капіталу підприємства.

Практично часто використовують показник абсолютної рентабельності фінансових ресурсів. Він розраховується аналогічно показнику загальної рентабельності (див. формулу 2.1), тільки в чисельнику береться до уваги прибуток, зменшений на величину внесених за його рахунок податків до державного бюджету. Він показує розрахункову рентабельність, тобто прибутковість, яка враховує прибуток, що злишається у розпорядженні самого підприємства[14].

Інше значення має показник "рентабельність операційних витрат", який розраховується [15]:

$$R = \frac{П}{С} \cdot 100 \quad (2.2)$$

Де $R_{o.v.}$ — рентабельність операційних витрат фірми; $П_{o.d.}$ — прибуток від операційної діяльності; $С$ — операційні витрати або поточні витрати на виробництво продукції та на інші види операційної діяльності).

Відмінно від вищерозглянутих показників, рентабельність операційних витрат дає характеристику поточних витрат, вигодності для підприємства виробництв певних видів продукції, виконання відповідних робіт, надання платних послуг і витрат на інші види операційної діяльності ось чому він представляє витратний показник рентабельності. Ресурси, що знаходяться у розпорядженні підприємства, мають вплив на рівень цього показника незначно. Основними впливовими чинниками на ріст рентабельності операційної діяльності є скорочення витрат на виробництво товарів, робіт і послуг, і в той же час підвищення їх продажніх цін [17].

Фінансовий аналіз ступіня рентабельності і причин її змін посідає великого значення для визначення резервів підвищення ефективності діяльності підприємства. Крім вищевиділених показників відмічають ще такі показники рентабельності, наведені в таблиці 2.1. Вони розраховуються за вихідними даними фінансової звітності: форми №1 «Баланс» і форми №2 «Звіт про фінансові результати»[19].

Таблиця 2.1. – Основні показники рентабельності[20]

Показник	Формула для розрахунку	Джерело інформації
Рентабельність капіталу за чистим прибутком	Чистий прибуток	Ф. №2, р. 220
	Загальний капітал	Ф. №1,р. 280
Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток	Ф. №2, р. 220
	Власний капітал	Ф. №1,р. 380
Рентабельність виробничих фондів (загальна рентабельність)	Чистий прибуток	Ф. №2, р. 220
	Виробничі фонди	Ф. №1,р. 030+ р. 100 + р. 120
Рентабельність реалізації	Фін.результат від операц.діяльності	Ф. №2, р. 100
	Собіварт+адмін.витр.+ витрати на збут	Ф. №2, р. 040+070+080
Рентабельність продукції	Валовий прибуток	Ф. №2, р. 050
	Виручка	Ф. №2, р. 035
Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком	Чистий прибуток	Ф. №2, р. 220
	Виручка	Ф. №2, р. 035

Окрім позначених в таблиці 2.1. показників рентабельності можна також розраховувати[21]:

- рентабельність витрат на оплату праці - співвідношення чистого прибутку до фонду заробітної плати та відрахувань на соц. потреби;
- рентабельність поточних витрат — співвідношення чистого прибутку до суми поточних витрат;
- рентабельність функціонуючих коштів — відношення прибутку за реалізації продукції до середньорічної суми функціональних коштів;
- рентабельність фінансових вкладань — співвідношення доходів від цінних паперів і вкладань до середньорічної величини фінансових вкладень;
- рентабельність продукції— співвідношення валового прибутку до виручок від реалізації продукції робіт чи послуг.

Всі перелічені коефіцієнти важливо застосовувати на кожному підприємстві для оцінки ефективності користування прибутку в динаміці за ряд періодів. Результат аналізу дає змогу робити висновок про можливість росту прибутку підприємства [10].

2.2. Методика розрахунку ліквідності та платоспроможності підприємства

Фінансова стійкість має бути охарактеризована таким становищем фінансових ресурсів, що відповідає умовам ринку а також задовольняє потреби розвитку підприємства [22].

За ступенем покриття запасів і затрат джерелами покриття розмічають такі види фінансової стійкості підприємства: абсолютна стійкість фінансового стану, нормальний стійкий фінансовий стан, нестійкий фінансовий стан, кризовий фінансовий стан.

Абсолютна стійкість має зміст тоді, коли власних джерел формування оборотних активів більше запасів і затрат.

Нормальний стійкий фінансовий стан відмічається тоді, коли вартість запасів і витрат покривається сумою власних джерел формування оборотних активів і довготерміновими позиченими джерелами.

Нестійкий фінансовий стан має місце тоді, коли вартість запасів і затрат не покриваються сумою власних джерел формовання оборотних активів і довготерміновими та короткотерміновими позиченими джерелами.

Кризовий фінансовий стан є тоді, коли вартість запасів і затрат не покриваються всіма видами можливих джерел їх забезпечення. Такий стан підприємства називається банкрутством [10].

Важливим є підрахунок відносних показників — коефіцієнтів фінансової стійкості.

1. *Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами* обчислюється як відношення суми власних оборотних коштів до матеріальних запасів.

Згідно форми балансу в чисельнику буде різниця між розділом II активу балансу та розділом IV пасиву балансу, в знаменнику— сума рядків 100-140 розділу II активу балансу, тобто[14]:

$$K_{мз} = \frac{\sum K_{во}}{ЗЗ} = \frac{\Phi.\text{№}1 p.260 - \Phi.\text{№}1 p.620}{\Phi.\text{№}1 p.100 + p.110 + p.120 + p.130 + p.140} \quad (2.6)$$

де: $K_{мз}$ — коефіцієнт з забезпеченнь матеріальними запасами і власними коштами;

$K_{во}$ — сума власних оборотних коштів;

$ЗЗ$ — запас і затрати.

$K_{мз}$ показує, яким чином запаси і затрати покриті власними коштами і не потребують залучення позикових.

Такий коефіцієнт необхідно досліджувати у взаємозв'язку із становищем виробничих запасів. Якщо на підприємстві очевидні надлишкові запаси, а власні оборотні засоби не покривають їх в повній мірі, то коефіцієнт буде набагато менше одиниці.

При умові нестачі запасів для ведення нормальної виробничої діяльності підприємства коефіцієнт буде більше одиниці, але це не свідчить

про стійкість фінансового стану. Нормальним станом є рівень коефіцієнта 0,6-0,8. Деякі економісти відмічають нижню критичну величину - 0,5.

2. *Коефіцієнт маневреності власного капіталу (власних коштів)* обчислюється як відношення власних оборотних коштів до власного капіталу: в чисельнику буде різниця між розділом II активу балансу та розділом IV пасиву балансу, в знаменнику – підсумок розділу I пасиву балансу, тобто[14]:

$$K_{мвк} = \frac{\sum K_{во}}{BK} = \frac{\Phi.\text{№}1\text{р.}260 - \Phi.\text{№}1\text{р.}620}{\Phi.\text{№}1\text{р.}380} \quad (2.7)$$

де $K_{мвк}$ – коефіцієнт маневреності власного капіталу;

$K_{во}$ — сума власних обігових коштів;

BK - власний капітал.

З фінансового погляду, чим більший цей коефіцієнт, тим краще. Він оцінює ступінь мобілізації власного капіталу, показує, яка частина власного капіталу знаходиться в обігу для фінансування поточної діяльності підприємства, тобто у такій формі, що дає можливість вільно маневрувати такими засобами. Чим більший показник, тим стійкіше фінансовий стан підприємства, пропонується більша пристосованість у використанні власних коштів господарського суб'єкта. Оптимальне значення дорівнює 0,5, на думку деяких авторів, — більше 0,3.

3. *Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів* обчислюється як відношення суми довгострокових залучених коштів до величини довгострокового капіталу[14]:

$$K_{дзк} = \frac{\sum ДЗК}{ДК} = \frac{\Phi.\text{№}1\text{р.}430 + \text{р.}480}{\Phi.\text{№}1\text{р.}380 + \text{р.}430 + \text{р.}480} \quad (2.8)$$

де $K_{дзк}$ - коефіцієнт довгострокового залучення коштів;

$\Sigma ДЗК$ - сума довготермінових залучених коштів;

$ДК$ - довготерміновий капітал.

Відображає структуру капіталу. Підвищення цього показника є негативною ознакою, яка свідчить, що підприємство вступає все в більшу залежність від зовнішніх інвесторів.

4. *Коефіцієнт стабільності структури оборотних коштів* обчислюється як співвідношення суми власних оборотних коштів до всієї сукупності оборотних коштів: в чисельнику буде різниця між розділом II

активу балансу та розділом IV пасиву балансу, в знаменнику— підсумок розділу II активу балансу[6]:

$$K_{ссок} = \frac{\sum K_{во}}{ОК} = \frac{\Phi.№1р.260 - \Phi.№1р.620}{\Phi.№1р.260} \quad (2.9)$$

де: $K_{ссок}$ - коефіцієнт стабільності складу оборотних коштів;

$K_{во}$ — сума власних оборотних коштів;

$ОК$ - оборотний капітал.

Застосовують для оцінки власних оборотних коштів. Підвищення цього показника є позитивною характеристикою.

5. *Індекс постійного активу* розраховується як відношення основного капіталу до власного капіталу[6]:

$$I_{на} = \frac{ОсК}{ВК} = \frac{\Phi.№1р.080}{\Phi.№1р.380} \quad (2.10)$$

де: $I_{на}$ - індекс постійного активу;

$ОсК$ - основний капітал.

Застосовується для дослідження стану основного капіталу, відображає питому вагу основних засобів і позаоборотних активів у джерелах власних засобів.

6. Коефіцієнт мобільності обчислюють як відношення оборотних активів (II р. АБ) підприємства до його необоротних активів (I р. АБ)[8]:

$$K_{\text{моб}} = \frac{\text{ОбА}}{\text{НА}} = \frac{\text{Ф.№1р.260}}{\text{Ф.№1р.080}} \quad (2.11)$$

де: *ОбА* – оборотні активи;

НА – необоротні активи.

Досить суттєвого значення для оцінки фінансової стійкості зазначають показники, що показують структуру капіталу підприємства:

7. коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)

$$K_{\text{фн}} = \frac{\text{ВК}}{\text{ВБ}} = \frac{\text{Ф.№1р.380}}{\text{Ф.№1р.640}} \quad (2.12)$$

де: *ВК* – власний капітал;

ВБ – валюта балансу.

Ріст коефіцієнта автономії означає підвищення фінансової незалежності і підвищення ринкової стійкості підприємства.

8. коефіцієнт фінансування

$$K_{\text{фін}} = \frac{\text{ЗК}}{\text{ВК}} = \frac{\text{Ф.№1р.480} + \text{р.620}}{\text{Ф.№1р.380}} \quad (2.13)$$

Зростання при порівнянні коефіцієнта співвідношення позикових і власних коштів веде до росту грошових ризиків, до ускладнення залежності підприємства від залученого капіталу і зменшення його фінансової незалежності. Осідатиме і його фінансова стійкість. Але ріст цього показника не варто розглядати тільки як постійна втрата фінансової незалежності, так як таке положення допомагає росту прибутковості власного капіталу. Важливим є спроба досягти оптимального рівня співвідношення власного і позикового капіталу [26].

Якісна характеристика основних засобів дається за допомогою таких важливих показників:

Коефіцієнт зносу основних засобів визначається за алгоритмом[25]

$$K_{zn/oz} = \frac{Знос_{оз}}{ПВ_{оз}} = \frac{\Phi\text{№1 р.032}}{\Phi\text{№1 р.031}} \quad (2.18)$$

де $Знос_{оз}$ – знос основних засобів; $ПВ_{оз}$ – первісна вартість основних засобів.

Даний показник відображає інтенсивність накопичення грошових засобів для оновлення основного капіталу. Його величина має підлягати залежності від тривалості експлуатації основних засобів: чим він більший, тим вищий коефіцієнт. При оцінюванні накопичень від амортизації варто оцінити технічний стан засобів, який може погіршитися у мірі продовження періоду експлуатації. Необхідно також з'ясувати, чи не швидко зростає коефіцієнт в результаті прискореної амортизації.

Коефіцієнт оновлення основних засобів показує рівень оновлення фізичного та морального стану основних засобів. [25]

$$K_{он/оз} = \frac{ЗБПВ_{оз}}{ПВ_{оз}} = \frac{\Phi\text{№1 р.31(збільшення)}}{\Phi\text{№1, р.031}} \quad (2.20)$$

де $ЗБПВ_{оз}$ – збільшення первісної вартості основних засобів.

Дотримання ефективної структури джерел фінансування майна підприємства полягає в тому, що головне джерело фінансування має бути лише у формі власного капіталу і в певній ступені довготерміновим позичковим капіталом. Не можна вважати оптимальним фінансування майна (необоротних активів) через короткостроковий позиковий капітал [18].

РОЗДІЛ 3. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ЯГОТИНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД

3.1 Історія розвитку та характеристика підприємства

Яготинський молокозавод

ПАТ «Яготинський молокозавод» було відкрито в правовій формі 17 жовтня 1985 року.. Підприємство функціонує за базою повного господарського розрахунку, має самостійний баланс, розрахункові рахунки в банках, власну печатку, веде свою роботу згідно з чинним уставом і законодавством. Воно несе відповідальність за свої обов'язки всім належним йому майном. Середня чисельність працівників на підприємстві складає 60 чоловік. Статутний фонд підприємства складає 5000000 грн. Джерелами формування фінансових ресурсів підприємства є:

- прибутки;
- амортизаційні відрахування;
- внески членів трудового колективу;
- кредит банків;
- інші надходження.

Під час діяльності підприємство має тісні взаємозв'язки з підприємствами ТОВ «Молкомбінат» й ТОВ «Сири форм», та інші підприємства.

В сучасних умовах і сьогодні підприємство досягло оптимальних результатів, які задовольняють потребам власників і суспільства. Важливу роль в цьому має його організаційна структура. На сьогоднішній день вона є чітко сформованою.

Управляє підприємством директор, який самостійно визначає структуру управління, встановлює штат робітників. Директор підприємства має такі повноваження:

- відкривати в банках розрахункові та інші рахунки;

- розпоряджатися майном і засобами підприємства;
- укладати договори від імені підприємства;
- приймати та звільняти працюючих згідно штату;
- приймати рішення і видавати накази з оперативних питань роботи підприємства.

Головний економіст підприємства має такі обов'язки :

- обробка первинних документів;
- складання фінансової, статистичної та аналітичної звітності.

Економіст несе наступні повноваження:

- виписка платіжних доручень, рахунків, накладних;
- нарахування заробітної плати;
- ведення касової книги підприємства;

Начальник відділу кадрів має вести таку роботу:

- займатися обліком з прийому та звільнення працівників;
- проводити штатний розпис робітників підприємства.

Начальник виробничої бази здійснює таку діяльність:

- контролює вантажно-відвантажувальні роботи з металобрухтом;
- ведення первинної звітності з приймання металобрухту;
- відправка вагонів з металобрухтом.

Організаційна структура ПАТ «Яготинський молокозавод» свідчить про оптимальну й ефективну взаємодію всіх її елементів, вона повністю задовольняє всі вимоги керівництва підприємства

3.2 Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства, оцінка фінансової стійкості

Показники рентабельності допомагають визначати ступінь прибутковості підприємства співвідношуючи з вкладеними фінансовими ресурсами (ресурсні показники рентабельності) чи до поточних затрат на виробництво продукції (витратні показники рентабельності).

Підрахуємо важливі показники рентабельності ПАТ «Яготинський молокозавод»:

Рентабельність активів початкового періоду:

$$P_a = 0.006$$

Кінець періоду:

$$P_a = \frac{19,3}{5830,9} = 0,003$$

Визначений показник свідчить про величину чистого прибутку на одиницю активів. Несприятливим проявом є очевидне скорочення показника рентабельності активів підприємства в звітному періоді.

Рентабельність власного капіталу початкового періоду:

$$P_{BK} = \frac{1222,4}{3933,3} = 0,31$$

В кінець періоду:

$$P_{BK} = \frac{19,3}{3944} = 0,01$$

Цей розрахунок показує яка частка чистого прибутку припадає на одиницю власного капіталу. Очевидним є знову зменшення рентабельності власного капіталу на 0,3 а це свідчить про малу ефективність залучення інвестицій до підприємства.

Рентабельність активних фондів початку періоду:

$$P_{BF} = \frac{1222,4}{3485,3 + 512,1} = 0,31$$

На кінець періоду:

$$P_{BF} = \frac{19,3}{3617,2 + 493,7} = 0,005$$

Даний показник рентабельності фондів зменшилася на 0,305.

Також необхідним для аналізу рентабельності є показник рентабельності реалізації. На початок періоду він має таке значення:

$$P_p = \frac{1473,9}{15206,1 + 447,1 + 167,5} = 0,093$$

На кінець періоду:

$$P_p = \frac{371,8}{20561 + 662,4 + 212,4} = 0,017$$

Такий показник висвітлює, яку величину операційного прибутку одержує підприємство з 1 гривні реалізованої продукції. Або, скільки залишається грошей на підприємстві після покриття собівартості продукції.

Значення рентабельності продажів відображає суттєвий аспект роботи фірми. Продаж основних видів продукції, та оцінює питому вагу собівартості в продажі.

Рентабельність реалізації підприємства скоротилась на 0,086. Вагома причина – ріст витрат на виробництво і реалізацію продукції.

Рентабельність продукції початку року склала:

$$P_{\text{пр}} = \frac{2198,4}{17404,5} = 0,126$$

На кінець року:

$$P_{\text{пр}} = \frac{1470,8}{22031,8} = 0,067$$

Рентабельність продукції зменшилась на 0,059.

З цього можна бачити висновок, що рентабельність підприємства протягом досліджуемого періоду значно скоротилася. Вагомою причиною такої негативної ситуації стало збільшення собівартості виготовляємої продукції, адміністративних витрат (на 225,3тис.грн.), витрат на збут (на 45,9тис.грн.), інших операційних витрат (на 153,4тис.грн.).

Зменшення рентабельної діяльності молокозаводу негативно відобразилося на його фінансовому становищі, тому управлінському персоналу молокозавода вже треба здійснити ряд заходів для скорочення витрат і росту рентабельності.

Наступним кроком треба проаналізувати ліквідність балансу ПАТ «Яготинський молокозавод».

На початок досліджуваного року найбільш ліквідні активи (А1) становили 74,7тис.грн. (Ф№1 р.220-240), активи, що швидко реалізуються (А2) 993,6 тис. грн. (Ф№1 р.150-210,250,270), активи, які повільно реалізуються (А3) – 1079,8 тис. грн. (Ф№1 р. 100-140), активи, котрі повільно реалізовані (А4) – 3462,5тис. грн. (Ф№1 р. 080). Такою ж методикою розраховуємо дані на кінець досліджуемого періоду.

На початок досліджуемого періоду найбільш строкові зобов'язання (П1) становили 784,1тис.грн. (Ф№1 р.520-610), короткотермінові пасиви (П2) – 0грн. (Ф№1 р.500-510), довготермінові пасиви (П3) - 982,0тис.грн.(Ф№1

р.480), довготермінові пасиви (П4) – 3943,5тис.грн. (Ф№1 р. 380,430,630).
Таким же чином розраховуємо дані на кінець періоду.

Таблиця 3.1. – Аналіз ліквідності балансу ПАТ "Яготинський
молокозавод"

Актив	На початок періоду	На кінець періоду	Пасив	На початок періоду	На кінець періоду	Платіжний надлишок (нестача)	
						На початок періоду	На кінець періоду
1. Найбільш ліквідні активи (А1)	73,7	198,8	1. Найбільш строкові зобов'язання (П1)	774,1	702,1	-700,4	-503,3
2. Активи, що швидко реалізуються (А2)	983,6	1072,7	2. Короткострокові пасиви (П2)	-	-	+983,6	+1072,7
3. Активи, що повільно реалізуються (А3)	1059,8	912,9	3. Довгострокові пасиви (П3)	972,0	1098,0	+87,8	-185,1
4. Активи, що важко реалізуються (А4)	3562,5	3646,5	4. Постійні пасиви (П4)	3933,5	3930,3	-371	-383,8

Проаналізовані дані таблиці свідчать, що баланс молокозаводу не абсолютно ліквідний, так як порушено приведені вище нерівності. Найбільш ліквідні активи значно менше ніж найбільш строкові зобов'язання, (на 700,5тис.грн. з початку року, на 504,3тис.грн. на кінець року). Але ж активи, які швидко реалізуємі перебільшують короткострокові пасиви, а це позитивна тенденція. Таке ж з активами, що повільно реалізовані та довгостроковими пасивами на початку досліджує мого року. Запаси і витрати перевищували довгострокові пасиви на 88,8тис.грн., але на кінець періоду дослідження стали від'ємним (-185,6тис.грн.), що ускладнило ліквідність балансу.

Позитивно відмічається те, що величина активів, які важко реалізуються (необоротні активи), нижча за постійні пасиви на 381 тис.грн. на початок дослідження. На кінець року він вже склав 384,8тис.грн.

Не дивлячись на те, що ліквідність балансу ПАТ «Яготинський молокозавод» несприятлива, молокозавод має можливість розраховуватися

за своїми зобов'язаннями, а управлінському персоналу треба здійснити ряд заходів для підвищення короткострокової ліквідності і платоспроможності.

Проведемо аналіз показників ліквідності ПАТ "Яготинський молокозавод" на основі діючого балансу підприємства.

Розрахуємо ліквідність на початок періоду:

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (2.1):

$$K_{ал} = \frac{73,7}{774,1} = 0,095$$

Коефіцієнт швидкої ліквідності (2.2):

$$K_{шл} = \frac{73,7 + 983,6}{774,1} = 1,366$$

Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття) (2.3):

$$K_{п} = \frac{73,7 + 983,6 + 1059,8}{774,1} = 2,735$$

Розрахуємо ліквідність на кінець періоду:

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (2.3):

$$K_{ал} = \frac{198,8}{702,1} = 0,283$$

Коефіцієнт швидкої ліквідності (2.4):

$$K_{шл} = \frac{198,8 + 1072,7}{702,1} = 1,811$$

Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття) (2.5):

$$K_{п} = \frac{198,8 + 1072,7 + 912,9}{702,1} = 3,111$$

Згрупуємо розраховані значення за два періоди до таблиці 3.2 для їх порівняння.

Таблиця 3.2. – Показники ліквідності підприємства.

Показник (коефіцієнт)	Рівень показника на початок періоду	Рівень показника на кінець періоду	Відхилення (+,-)	Норматив
абсолютної ліквідності	0,095	0,283	+0,188	0,2-0,35
швидкої ліквідності	1,366	1,811	+0,445	1-2
покриття	2,735	3,111	+0,376	1,5-2,5

Очевидним є те, що майже всі показники ліквідності протягом звітного періоду збільшилися: коефіцієнт абсолютної ліквідності зріс на 0,198, коефіцієнт швидкої ліквідності підріс до 0,455, і їх значення оцінюються в межах нормативних, що є дуже позитивною ознакою.

Коефіцієнт покриття значно вище нормативного значення. На початок досліджуємого періоду він становив 2,745, а в кінець – 3,121, коли нормативне значення знаходиться в межах 1,5 – 2,5. Це свідчить про те, що молокозавод можливо має надлишкові виробничі запаси, зверхпланове завантаження готової продукції на складах, невиправдане збільшення дебіторської заборгованості, тобто уповільнено обертання його капіталу. Отже як підсумок можна акцентувати увагу керівництва ПАТ «Яготинський молокозавод» на необхідності аналізу ситуації, і прийняти відповідних заходів із збільшення швидкості обертання капіталу, через скорочення дебіторської заборгованості.

3.3. Напрямки удосконалення фінансового стану на підприємстві

Фінансова стійкість забезпечує високу ступінь фінансової незалежності підприємства стосовно володіння своїм майном і його користуванням. Це

відображення стабільного перевищення доходів над витратами, вільного маневрування грошовими засобами підприємства, здатність через ефективне їх використання забезпечувати безперервний процес виробництва і реалізації продукції, та скорочувати затрати на його розширення та оновлення.

Проведемо розрахунки важливих показників, які сприятимуть визначенню фінансової стійкості ПАТ «Яготинський молокозавод».

Таблиця 3.3 – Розрахунок основних показників фінансової стійкості підприємства

Показник	Розрахунок	На початок	Розрахунок	На кінець	Відхилення
1. Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	$\frac{2117,1 - 774,1}{512,1 + 519 + 28,7}$	1,27	$\frac{2180,2 - 702,1}{493,7 + 384,7 + 34,5}$	1,62	+0,35
2. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{2117,1 - 774,1}{3933,3}$	0,34	$\frac{2180,2 - 702,1}{3944}$	0,37	+0,04
3. Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	$\frac{0,2 + 972}{3933,3 + 0,2 + 972}$	0,2	$\frac{86,3 + 1098,5}{3944 + 86,3 + 1098,5}$	0,23	+0,03
4. Коефіцієнт стабільн. структури оборотних коштів	$\frac{2117,1 - 774,1}{2117,1}$	0,63	$\frac{2180,2 - 702,1}{2180,2}$	0,68	+0,05
5. Індекс постійного активу	$\frac{3562,5}{3933,3}$	0,91	$\frac{3646,5}{3944}$	0,92	+0,01
6. Коефіцієнт мобільності	$\frac{2117,1}{3562,5}$	0,59	$\frac{2180,2}{3646,5}$	0,6	+0,01
7. Коефіцієнт автономії	$\frac{3933,3}{5679,6}$	0,69	$\frac{3944}{5830,9}$	0,68	-0,01
8. Коефіцієнт фінансування	$\frac{972 + 774,1}{3933,3}$	0,44	$\frac{1098,5 + 702,1}{3944}$	0,46	+0,02

Розраховані показники доводять, що на кінець досліджуваного періоду майже всі показники фінансової стійкості зросли у порівнянні з минулим періодом, що є позитивною тенденцією. Збільшення коефіцієнта довготермінового залучення позичених коштів і скорочення коефіцієнту автономії є негативним аспектом аналізу, так як вони є свідченням росту фінансової залежності від кредиторів. Проте коефіцієнт автономії лишився в межах норми протягом звітної періоду. Молокозаводу й в подальшій діяльності треба проводити цілеспрямовані дії на зменшення запасів і витрат, збагачення власними оборотними коштами і прискорення оборотності капіталу в поточних активах, а це сприятиме фінансовій стійкості.

Суттєвим заходом при оцінці фінансового стану підприємства є дослідження його ділової активності, яка проявляється в швидкості обігу засобів підприємства.

Аналіз ділової активності забезпечує можливість проаналізувати ефективність основних видів діяльності підприємства, які характеризуються швидкістю оборотності фінансових ресурсів підприємства. Аналіз проводять використовуючи коефіцієнти оборотності.

1. Розрахуємо коефіцієнт оборотності активів на початок і кінець року (2.14)

$$K_{об.акт.поч.} = \frac{17404,5}{5679,6} = 3,06$$

$$K_{об.акт.кін} = \frac{22031,8}{(5679,6 + 5830,9) / 2} = 3,83$$

Розраховані значення характеризують ступінь ефективності використання підприємством усіх його ресурсів, незалежно від джерел їх залучень. Підвищення коефіцієнту обертання активів в порівнянні з початком звітної періоду на 0,87 є позитивним аспектом, тому що число обертів активів зросло протягом звітної періоду.

2. Коефіцієнт оборотності запасів на початок і в кінець звітної періодів становлять (2.15):

$$K_{о.з.поч} = \frac{15206,1}{1059,8} = 14,35$$

$$K_{о.з.кін} = \frac{20561}{1059,8 + 912,9) / 2} = 20,85$$

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів відображає швидкість реалізації товарно-матеріальних запасів підприємства. Прискорення обороту запасів на 6,5 показує те, що зросла кількість оборотів грошей авансованих в запаси. І це позитивне явище.

3. Розрахуємо коефіцієнти оборотності дебіторської заборгованості (2.16)

$$K_{об.д.з.поч} = \frac{17404,5}{959,2 + 24,4} = 17,69$$

$$K_{об.д.з.кін} = \frac{22031,8}{((959,2 + 24,4) + (548,1 + 0,5 + 484,5 + 35,4)) / 2} = 21,47$$

Розрахований коефіцієнт відображує швидкість обертання дебіторської заборгованості підприємства за аналізований період, збільшення або зниження комерційного кредиту, який надається підприємством. Дебіторська заборгованість за звітний період прискорила обертання на 3,88 обороти, а це є позитивним моментом.

ВИСНОВКИ

Нами доведено, що фінансовий стан підприємства є комплексним поняттям, зміст якого виходить з результату взаємодії всіх елементів сфери фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показів, котрі відображають наявність, розташування і користування фінансовими ресурсами.

Фінансовий стан підприємства перебуває в залежності від результату його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Тому на нього мають вплив усі ці види діяльності підприємства. Насамперед відмітимо, що на фінансовому стані підприємства позитивно відбивається безперебійний випуск і реалізація продукції високої якості.

За головну мету фінансового аналізу ставлять своєчасне з'ясування і скасування недоліків у фінансовій роботі та пошук резервів покращання фінансового стану підприємства і його платоспроможностей.

Проведення попереднього (експрес) аналізу пояснюється необхідністю оцінювання фінансового стану підприємства на певну дату, беручи до уваги показники динаміки і структури балансу. Оцінка поточного фінансового стану з підрахунком фінансових коефіцієнтів підкріплює його попередній аналіз.

Досліджуючи фінансовий стан ПАТ «Яготинський молокозавод» з'ясовано, що за звітний період відбулося скорочення показників рентабельності активів, власного капіталу, основних фондів, рентабельності реалізації. Спад рентабельності діяльності підприємства негативно відображається на його фінансовому стані, тому управлінському персоналу підприємства необхідно здійснювати ряд заходів для скорочення витрат і підвищення рентабельності.

За даними аналізу ліквідності підприємства виявлено, що баланс не є абсолютно ліквідним. Майже всі показники ліквідності за звітний період збільшилися, що є дуже позитивною тенденцією.

З усього вищесказаного відмітимо, що керівництву ПАТ «Яготинський молокозавод» буде доцільно проаналізувати ситуацію, і вжити потрібні дії,

щоб сприяти швидкості обертання капіталу, шляхом зменшення дебіторської заборгованості.

Проаналізувавши показники фінансової стійкості, пропонуємо висновок, що на кінець досліджуемого періоду майже всі вони збільшилися порівняно з минулим роком, що є позитивною тенденцією. Зростання коефіцієнта довготермінового залучення позичкових коштів і скорочення коефіцієнту автономії є негативним моментом, так як вони є проявом збільшення фінансової залежності від кредиторів.

Взагалі проаналізувавши показники ділової активності, можна зробити висновок, що ПАТ «Яготинський молокозавод» оптимізувало швидкість обертання активів, запасів, дебіторської і кредиторської заборгованостей. За цих причин управлінському персоналу молокозаводу треба сприяти подальшому росту їх оборотності для удосконалення фінансового стану підприємства.

За даними аналізу майнового стану, з'ясовано, що обладнання підприємства застаріле і керівництво має періодично оновлювати морально і фізично застарілі основні засоби для удосконалення результатів своєї діяльності і фінансового стану загалом.

Отже ,як загальний висновок. можна зазначити, що фінансовий стан ПАТ «Яготинський молокозавод» можна оцінити як задовільний.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємства: Підручник/ Бандура О.М., Орлов П.І., - 2-ге вид., перероб і доп. – К.: Либідь, 2003. – 384с.
2. Борисова В.А. Методологічні основи аналізу фінансового стану підприємств//Фінанси України. – 2000 – №10. – с.127-129.
3. Бурковський В.В., Кармазін В.Я. Калам бет С.В. Фінанси підприємств: Учбовий посібник/ Під ред.. В.В. Бурковського. – Дніпропетровськ: Пороги, 1998, - 246с.
4. Гринькова В.М., Корда В.О. Фінанси підприємств. – Х.: Видавничий Дім „ІНЖЕК”, 2004. – 432с.
5. Давиденко Н.М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективного фінансового менеджменту підприємства // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 2. – с. 36-40.
6. Зятківський І.В. Фінанси підприємств. – К.: Кондор, 2003. -364с.
7. Іонін Є.Є.Розв’язання питань методологічного обґрунтування понять «платоспроможність» і «ліквідність» //Актуальні проблеми економіки. – 2004. – № 6. – с. 30 – 42.
8. Котляр М.Л.Оцінка фінансової стійкості на базі аналітичних коефіцієнтів//Фінанси України. – 2005.– №6. – с.113-118с..
9. Кірейцев Г.Г. Фінанси підприємств: Навчальний посібник :Курс лекцій/ За ред. д.е.н. Г.Г.Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002, - 268с.
10. Крейнина М.Н. Финансовый менеджмент/учебное пособие . – Издательство «Дело и Сервис», 1998. – 304с.
11. Кузьмін О.Є., Олексів І.Б., Фещур Р.В. Планування фінансово економічних показників діяльності підприємства// Фінанси України. – 2005/ - № 11. – 55с..
12. Мержа Н.В. Аналіз ймовірності банкрутства підприємств в економіці України // Актуальні проблеми економіки . – 2005. – №9. – с. 66 – 70.

13. Москаленко В.П., Пласун О.Л. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як основа для діагностики його банкрутства //Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 6. – с. 30-35.
14. Онисько С.М., Марич П.М. Фінанси підприємств. Підручник для студентів Вищих закладів освіти. – Львів: " Магнолія Плюс". – 2004. – с.367
15. Павліковський А.М. Вакуленко Є.В. Ліквідність і платоспроможність підприємницьких структур //Фінанси України. – 2000 – №6. – с.127-129.
16. Поддерогін А.М. Фінанси підприємств. – К.: КНЕУ, 2000. – 460с.
17. Ремньова Л.М. Управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства як складова його фінансового менеджменту // Актуальні проблеми економіки. – 2004 – № 2. – с.87-94..
18. Салила С.Я. Дацій Н.В., Корецька С.О. Фінансовий аналіз: Навч.посібник. – Київ: центр навчальної літератури, 2006 – 210с.
19. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств: Навч. посібник. – Київ: ЦУЛ, 2002, - 460с.
20. Селезнева И.И., Ионова А.Ф. Финансовый анализ: Учебное пособие. – М.:ЮНИТИ – ДАНА,2002. – 479с.
21. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. – Львів: ЛБІНБУ,2000. – 485с.
22. Терещенко С.І. Моделі оцінки платоспроможності підприємств.//Фінанси України. – 2001 – №7. – с.69-74.
23. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554с.
24. Філімоненко О.С. Фінанси підприємств. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2002. – 360с.
25. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Навч.посібник. – К., 2005. – 196с.
26. Шило В.П. Верхоглядова Н.І. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності комерційного підприємства: Навч.посіб. – К.: Кондор, 2005р. – 240с.

27. Шиян П.Н. Финансы предприятия: Учебник. – М.: Издательский дом " Дашков и К", 2002. – 3-те изд., перераб. И доп. – 752с.